

Заключения на Съвета относно напредъка по изпълнението на Глобалната стратегия на ЕС в областта на сигурността и отбраната

Въведение

1. В съответствие със заключенията на Европейския съвет от 15 декември 2016 г. и съдържащите се в тях насоки Съветът направи преглед на напредъка по изпълнението на своите заключения от 17 октомври и 14 ноември 2016 г. Съветът приветства първоначалния напредък, както е изложено по-долу, във връзка с постигането чрез широкообхватен набор от действия на нивото на амбиция на ЕС, произтичащо от Глобалната стратегия на ЕС в областта на сигурността и отбраната. Съветът призовава за допълнителна работа и насоки и изразява съгласие отново да разгледа тези въпроси през май, преди заседанието на Европейския съвет през юни.

2. Съветът припомня, че това следва да допринесе за засилване на способността на Съюза да действа като гарант на сигурността и да укрепва общата политика за сигурност и отбрана, както и неговата глобална стратегическа роля и способността му да действа автономно, когато и където е необходимо, и с партньори, когато това е възможно.

3. Съветът приветства текущата работа по изпълнението на Европейския план за действие в областта на отбраната от Комисията в тясно сътрудничество с държавите членки. Освен това Съветът приветства намерението на Комисията, включено в нейното съобщение от 30 ноември 2016 г., да представи допълнителни предложения през първата половина на 2017 г. за създаването на Европейски фонд за отбрана, включително компонент за съвместно развиване на способности, който да бъде договорен с общото съгласие на държавите членки, както и компонент за научни изследвания (чиято първа стъпка е стартирането на подготвителното действие за свързани с отбраната научни изследвания), който да бъде разгледан в контекста на следващата многогодишна финансова рамка. Съветът припомня поканата, отправена от Европейския съвет през декември 2016 г. към Европейската инвестиционна банка да разгледа мерки с оглед подпомагане на инвестициите в научноизследователски и развойни дейности в областта на отбраната.

В съответствие със заключенията си от 14 ноември 2016 г. Съветът изтъква отново необходимостта от подобряване на ефективността на ОПСО и развиване и поддържане на способностите на държавите членки, с подкрепата на по-интегрирана, устойчива, новаторска и конкурентоспособна европейска технологична и промишлена база в областта на отбраната, която допринася и за създаването на работни места, растеж и иновации в целия ЕС и е в състояние да укрепва стратегическата автономност на Европа, като повиши способността ѝ да действа съвместно с партньорите. Съветът припомня, че тези усилия следва да бъдат приобщаващи, с равни възможности за отбранителната промишленост в ЕС, да бъдат балансирани и в пълно съответствие с правото на ЕС.

4. Освен това Съветът приветства бързите последващи действия във връзка със заключенията на Съвета от 6 декември 2016 г. за изпълнение на всички елементи от Съвместната декларация, подписана във Варшава от председателя на Европейския съвет, председателя на Европейската комисия и генералния секретар на Организацията на Северноатлантическия договор. Във връзка с това Съветът призовава за продължаване на действията при пълно зачитане на принципите на приобщаване, реципрочност и автономност на процесите на вземане на решения в ЕС, както и за докладване относно напредъка през юни 2017 г.

Подобряване на структурите за управление на кризи в рамките на ОПСО

5. Днес Съветът одобрява концептуалната бележка относно способностите за оперативно планиране и провеждане на мисии и операции по линия на ОПСО. Вследствие на заключенията на Европейския съвет през декември и в съответствие с неговите заключения от ноември 2016 г., тази бележка съдържа мерки за подобряване на способността на ЕС да реагира по-бързо, по-ефективно и по-безпрепятствено, въз основа на съществуващите структури и с оглед укрепването на гражданско-военните полезни взаимодействия, като част от всеобхватния подход на ЕС. На тази основа

Съветът постига съгласие по-специално:

- Да установи като краткосрочна цел създаването на структура „Способности за планиране и провеждане на военни операции (МРСС)“ в рамките на Военния секретариат на ЕС в Брюксел, която ще отговаря на стратегическо равнище за оперативното планиране и провеждането на военни мисии без изпълнителни правомощия и ще работи под политическия контрол и стратегическото ръководство на Комитета по политика и сигурност. Новосъздадената структура МРСС ще работи успоредно и съгласувано със структурата „Способности за планиране и провеждане на граждански операции“ (СГПП).
- Генералният директор на Военния секретариат на ЕС ще бъде директор на МРСС и в това си качество ще поеме функциите на ръководител на мисиите за военните мисии без изпълнителни правомощия, включително трите мисии на ЕС за обучение, разгърнати в Централноафриканската република, Мали и Сомалия, в съответствие с договорения мандат.
- Да прикани върховния представител да предложи консолидиран мандат на Военния секретариат на ЕС, както и да предложи решение на Съвета, отразяващо горепосочените договорености и за изменение на решенията на Съвета относно съответните мисии по линия на ОПСО.
- Да обедини гражданския и военния експертен опит в ключови области за подкрепа на мисии в рамките на съвместно координационно звено за подкрепа, разположено в Брюксел, за да се работи ежедневно за допълнително укрепване и да се даде възможност за ефективна гражданско-военна координация и сътрудничество в областта на оперативното планиране и провеждане на граждански и военни мисии без изпълнителни правомощия по линия на ОПСО. Това допълнително ще допринесе за пълното прилагане на всеобхватния подход на ЕС, като същевременно се зачитат съответните граждански и военни вериги на командване и различните източници на финансиране.
- Да преразгледа създаването на МРСС и съвместното координационно звено за подкрепа една година, след като станат напълно оперативни, но не по-късно от края на 2018 г., въз основа на доклад от върховния представител. Този преглед следва да бъде изготвен в тесни консултации с държавите членки и да не предопределя евентуалните бъдещи политически решения.

Освен това Съветът е съгласен с предложенията относно стратегическите прогнози и надзора, съдържащи се в концептуалната бележка, и отправя искане към върховния представител, при необходимост в сътрудничество с Комисията, да пристъпи към прилагането им.

Постоянно структурирано сътрудничество (ПСС)

6. С цел укрепване на сигурността и отбраната на Европа в днешната трудна геополитическа обстановка Съветът изразява съгласие относно необходимостта да продължи работата по приобщаващо постоянно структурирано сътрудничество (ПСС) въз основа на модулен подход. Това сътрудничество следва да бъде отворено за всички държави членки, които желаят да поемат необходимите обвързващи ангажменти и да изпълнят критериите въз основа на член 42, параграф 6 и член 46 от Договора, както и Протокол № 10 към него. Съветът отчита, че ПСС би могло значително да допринесе за постигането на нивото на амбиция на ЕС, включително с оглед на най-отговорните мисии, и че то би могло да съдейства за развитието на отбранителните способности на държавите членки и укрепването на европейското сътрудничество в областта на отбраната, като същевременно се използват пълноценно Договорите. Съветът отбелязва, че всички способности, развити в рамките на ПСС, ще останат собственост на държавите членки и ще се управляват от тях. Съветът припомня, че държавите членки разполагат с единен комплект въоръжени сили, които могат да използват в различни рамки. Като подчертава отговорността и компетентността на държавите членки в областта на отбраната, Съветът подчертава, че ПСС следва да допринесе за генериране на нови съвместни усилия, сътрудничество и проекти.

7. За тази цел Съветът приканва държавите членки, с подкрепата на ЕСВД и Европейската агенция по отбрана (EDA), да продължат да работят за допълнително обмисляне и разработване на:

- Споразумение за споделено разбиране на общите ангажменти, цели и критерии въз основа на съответните разпоредби на Договора, както и на модела на управление.
- Евентуалните проекти и инициативи, които държавите членки са склонни да осъществят чрез ПСС, включително по модулен начин, като същевременно използват текущите проекти и поемат нови ангажменти за инвестиции в областта на отбраната, с цел преодоляване на признати недостатъци и справяне с приоритетите на ЕС и на държавите членки в областта на способностите; подобряване на способността за разгръщане и оперативната наличност на техните въоръжени сили; и повишаване на тяхната оперативна съвместимост чрез обединяване и споделяне на съществуващите способности.

Работата по тези въпроси следва да съдейства за подготовката на нотифицирането на Съвета и на върховния представител на Съюза, както и на решението на Съвета за създаване на ПСС.

8. Като отбелязва, че става дума за самостоятелни инициативи, Съветът подчертава необходимостта да се обмислят възможните връзки между ПСС и Координирания годишен преглед на отбраната (КГПО). Съветът отчита, че е необходима допълнителна работа за проучване на потенциалната връзка с предложенията на Комисията за създаването на Европейски фонд за отбрана, включително за това как проектите и инициативите по линия на ПСС биха могли да се възползват от неговите механизми, което ще подлежи на бъдещи решения относно създаването и окончателната структура на фонда.

9. Съветът изразява съгласие да разгледа отново въпроса през май 2017 г., за да представи допълнителни политически насоки за вземането на евентуални решения.

Координиран годишен преглед на отбраната (КГПО)

10. Съветът приветства предприетите усилия за разработване на принципите и обхвата на ръководен от държавите членки КГПО с цел задълбочаване на сътрудничеството в областта на отбраната, включително чрез насърчаване на развитието на способности за преодоляване на установен недостиг, както и гарантиране на по-оптималното използване на плановите за разходи за отбрана, включително тяхната съгласуваност. Той изтъква, че е важно чрез КГПО да се развива по-структуриран начин за предоставяне на ключовите способности, необходими в Европа, въз основа на повече прозрачност, политическа видимост и ангажираност от страна на държавите членки, като същевременно се избягват ненужни допълнителни административни усилия от страна на държавите членки и институциите на ЕС. Съветът подчертава, че е необходимо да се осигури съгласуваност между КГПО и процеса на планиране в областта на отбраната на НАТО, когато потребностите се припокриват, като същевременно се отчита различното естество на двете организации и съответните им отговорности. Съветът подчертава, че КГПО, като всеобхватен инструмент, трябва да се основава на съществуващите процеси и инструменти и да ги използва по най-добър начин и че следва да се възползва във възможно най-голяма степен от наличната информация, изготвена чрез тях.

11. Съветът изтъква, че КГПО ще се прилага на доброволен принцип при пълно зачитане на правомощията и ангажиментите на държавите членки в областта на отбраната (включително, когато е приложимо, колективната отбрана) и процесите им на планиране в областта на отбраната, а също така като се вземат предвид външните заплахи и предизвикателствата за сигурността в ЕС.

Съветът подчертава, че е важно да се повиши степента на прозрачност и политическа видимост в сферата на европейските способности. Във връзка с това изтъква, че КГПО следва да предоставя всеобхватна оценка по свързаните със способностите въпроси, като се осигури принос към предоставянето на политически насоки от Съвета. Ето защо Съветът подчертава, че КГПО следва да помага на държавите членки да изпълняват поетите ангажименти по отношение на ключовите способности, по-конкретно въз основа на приоритетите в областта на способностите, договорени в рамките на плана на ЕС за развитие на способностите. КГПО следва също така да предостави на държавите членки форум за координиране и обсъждане на националните им планове за отбрана — включително по отношение на плановите за разходи за отбрана, като отчита поетите от Европейския съвет през декември 2016 г. ангажименти — по един по-структуриран начин, основан на доброволните мерки, набелязани в рамката на политиката за систематично и дългосрочно сътрудничество в областта на отбраната. Като отбелязва, че става дума за самостоятелни инициативи, работата по КГПО следва да се извършва съгласувано с изпълнението на Европейския план за действие в областта на отбраната.

12. Съветът приветства идеята за организиране на редовни и специализирани заседания на министрите на отбраната, първоначално веднъж на две години и по-често, ако бъде взето такова решение. Европейската агенция по отбрана следва да играе ключова роля по отношение на КГПО, за да се гарантира всеобхватна и обективна оценка и подпомагащ анализ под формата на писмен доклад до министрите на отбраната, като същевременно използва пълноценно съществуващите инструменти и действа като секретариат за КГПО.

13. Съветът изразява съгласие с посочените по-горе параметри на КГПО и приканва върховния представител/ръководителя на агенцията, в тясно сътрудничество с държавите членки, да разработи до юни по-подробни предложения относно обхвата, методите и съдържанието на КГПО, по-специално що се отнася до взаимодействието с държавите членки, с оглед на подготовката за изготвяне на КГПО до края на 2017 г. Първият пълен КГПО следва да се извърши въз основа по-конкретно на преразгледаните приоритети, залегнали в плана за развитие на способностите, както и на други съществуващи процеси и инструменти, от 2018 г. нататък.

Развитие на граждански способности

14. Съветът подчертава, че е важно в кратки срокове да се постигнат резултати в работата за развитие на гражданските способности. Той изразява съгласие, че е необходимо да се подобри способността за реагиране с цел да се осигури по-ефективно, бързо и гъвкаво разполагане на граждански мисии по линия на ОПСО, които играят важна роля като стълб на всеобхватния подход на ЕС. Във връзка с това Съветът отбелязва текущите обсъждания, включително за постоянен капацитет, предварително съставени специализирани екипи от експерти и контингенти от полицията и/или други професионални категории, както и преразглеждането на механизма за гражданските екипи за реагиране. Той отправя искане към върховния представител и, когато е уместно — към Комисията, в сътрудничество с държавите членки, да представят конкретни предложения за подобряване на способността за реагиране с оглед те да бъдат одобрени преди заседанието на Европейския съвет през юни. Съветът изразява също съгласие, че е необходимо допълнително преразглеждане на набелязаните във Фейра приоритетни области на гражданските мисии по линия на ОПСО. Съветът подчертава значението на засилените взаимодействия, съгласуваността и оперативната съвместимост между ЕС и ООН в тази област. Той ще разгледа отново тези въпроси през май.

Изпълнение в други области

15. Като важен принос, който да даде на ЕС възможност да предоставя съдействие за изграждане на капацитет по ефективен, отговорен и безпроблемен начин, Съветът очаква бързото приключване на законодателната работа по предложението за изменение на Инструмента, допринасящ за стабилността и мира. Съветът припомня заключенията си от ноември 2016 г. във връзка с необходимостта да се обхванат изцяло всички потребности, за да се подпомогнат допълнително държавите партньори при самостоятелно предотвратяване и управление на кризи от тяхна страна, включително в контекста на мисиите по линия на ОПСО без изпълнителни правомощия. Във връзка с това Съветът призовава да продължи подготвителната работа за установяване на нуждите в областта на изграждането на капацитет в подкрепа на сигурността и развитието. Съветът изтъква отново гъвкавия географски обхват на изграждането на капацитет в подкрепа на сигурността и развитието и призовава да бъдат набелязани и разработени нови проекти. Съветът освен това припомня предложението си да се работи по специален инструмент за изграждане на капацитет. През май 2017 г. Съветът ще разгледа отново въпроса за изграждането на капацитет в подкрепа на сигурността и развитието.

16. Съветът приветства първите размисли и очаква по-нататъшната работа за укрепване на целесъобразността, използваемостта и способността за разгръщане на набора от инструменти на ЕС за бързо реагиране, включително бойните групи на ЕС, по-конкретно за укрепване на тяхната модулност, подготовка и ефективно финансиране. Като част от това следва да се отдели още по-голямо внимание на конкретните условия и на разпоредбите за общите разходи и други финансови разпоредби за операциите за бързо реагиране като цяло и за бойните групи на ЕС в частност.

През май Съветът ще разгледа отново тези въпроси въз основа на консолидираните предложения, които ще бъдат представени от върховния представител в тесни консултации с държавите членки. Колкото до финансовите им аспекти, тези предложения може да допринесат за цялостния преглед на механизма Athena, предвиден да се осъществи до края на 2017 г. и който предстои да бъде обсъден в съответната рамка.

17. Съветът отново изтъква значението на работата с партньорите, и по-конкретно ООН, НАТО, ОССЕ, Африканския съюз, Лигата на арабските държави и АСЕАН, както и със стратегическите партньори и другите партньорски държави от съседните региони и в световен мащаб, като се зачитат надлежно институционалната рамка на ЕС и автономността му при вземането на решения и принципът за приобщаване. Във връзка с това Съветът припомня, че е необходимо да продължи развиването на партньорствата по линия на ОПСО, и приканва върховния представител да представи до май 2017 г. варианти за по-стратегически подход към партньорите по линия на ОПСО, както е посочено в заключенията на Съвета от ноември 2016 г.

18. Съветът приветства прегледа и организационните стъпки, предприети за насърчаване на по-добра ситуационна осведоменост на ЕС, основана на гражданско-военни разузнавателни данни, за целите на стратегическите прогнози. Той подкрепя по-нататъшните стъпки, които да бъдат предприети с оглед на бъдещо увеличение на персонала, логистиката и инфраструктурата, ако бъде счтено за необходимо, и ще разгледа отново този въпрос през юни.

19. Като припомня нуждата от своевременно преразглеждане на плана за развитие на способностите до пролетта на 2018 г., Съветът приветства факта, че Европейската агенция по отбрана разработва предложения за подобряване на процеса на ЕС за развитие на способностите. В тази връзка той също така приветства текущата работа за преразглеждане на каталога на потребностите. Извършваната от държавите членки в рамките на Европейската агенция по отбрана работа по приоритетите в областта на способностите, общите приоритети в областта на научните изследвания и технологиите и ключовите стратегически дейности ще спомогне за насочване на бъдещите инвестиции и за осигуряване на информация за изпълнението на Европейския план за действие в областта на отбраната. Съветът също така припомня, че е необходимо своевременно да се реализират действията, предприети в рамките на EDA във връзка с критичните фактори и сигурността на доставките въз основа на поетите от държавите членки политически ангажменти и конкретните споразумения по различни програми и области.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press